

"סוד החשמל"

לחבר בין תורת הנגלה לתורת הנסתר

דף מתוך סדרת הספרים

גליון פרשת משפטים תשפ"ה תהא שנת פתיחת ההיכל ["ופתאום יבוא אל היכלו"].

[מותר לצלם לזיכוי הרבים].

מצורף קישור להורדה גירסה חדשה לתוכנת הרמז

[/https://toremez.org](https://toremez.org)

קישור להורדת כל עלוני סוד החשמל

<https://drive.google.com/drive/folders/1ERuCjKKmAWXyD6Q9Xu7IH0Is19bumlHE?usp=sharing>

קישור לקרן הצדקה של סוד החשמל עבור למעלה מ 1500 משפחות

<https://www.matarapro.com/nedarimplus/online/?mosad=7007483>

סעודת הלויתן ושור הבר תהיה ריבוי הדעת שתתפשט בעולם.

מובא ב'אבן שלמה' לגר"א (יא) סעודת לוי'תן הוא הדעת אשר תתברכה בארץ, שהוא השמחה הגדולה שאין למעלה ממנה. וכן מצינו בגמרא (ב"ב ע"ד:) מעשה בר' אליעזר ור' יהושע שהיו באין בספינה, והיה ר' אליעזר ישן, ור' יהושע געור, נזדעזע ר' יהושע וננער ר' אליעזר, אמר לו מה זה יהושע, מפני מה נזדעזעת, אמר לו מאור גדול ראיתי בימים, אמר לו שמא עיניו של לוי'תן ראית, דכתיב "עיניו כעפעפי שחר". רואים שעניו של הלוי'תן מאירות באור מיוחד. וכן מובא בשם הרה"ג ר' יצחק גנזבורג שליט"א של לוי'תן הוא אותיות המלוי של דעת דל"ת ע"ן ת"ו. וכן מובא בספר 'אמרי נועם' שהכתוב "כי מלאה הארץ דעה" בגימטריא תוך הים.

וכן מצינו בגמרא (ב"ב ע"ה.) כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן, בשעה שלוי'תן צמא עושה תלמים תלמים בימים, שנאמר, "אחריו יאיר נתיב". ורואים שהגלים שהלוי'תן מיצר הם בסוד אור, "יאיר נתיב". וכן מובא שם בבאורי אגדות אפיקי ים "אחריו יאיר נתיב", שהוא אור הגנוז המאיר מסוף העולם ועד סופו מבינה עד סוף יסוד שבו נכלל כל העולם. וכן הלוי'תן נקרא תנים אותיות תימן שמסמל חכמה, הרוצה להחכים ידרים. וכן מדור הלוי'תן אותיות דרום.

שמעתי רמז ששמו של משיח **שילה** ר"ת של המאכלים שנזכה להם בסעודה לעתיד לבא לויתן, שור הבר, יין המשומר, ומבואר לדברינו כיון ששמו של משיח **שילה** בגימטריא **משה**, ומסמל את החיבור של משיח למשה ולתורה חדשה שנזכה לעתיד לבוא, ותורה זו היא עיקר הסעודה של הלויתן ושור הבר והיין המשומר, וכפי שמובא ב'רבנו בחיי' (בראשית מט, ט) **"עד כי יבוא שילה"** והוא רמז על משה. והוא משה רבינו הגואל הראשון המולך על ישראל. וכן מצינו במדרש (שהש"ר א, כח) **יבא אליהוא בן ברכאל הבוזי ויגלה לישראל חדרי בהמות ולויתן, יבא יחזקאל ויגלה להם חדרי מרכבה, הדא הוא דכתיב "הביאני המלך חדרי"**. ורואים שאלהו הנביא יבוא ויגלה חדרי לויתן וחדרי בהמות שהוא השור הבר, וזה יהיה גילוי הסודות לעתיד לבוא. וכן מצינו במדרש (ויק"ר יג, ג) **"כל אמרת אלוה צרופה" רב אמר לא נתנו המצות לישראל אלא לצרף בהן את הבריות, וכל כך למה שנאמר "מגן הוא לכל החוסים בו"**. אמר רב יודן ברבי שמעון כל בהמות ולויתן הן קניגין [הצגה של מלחמת חיות זה בזה] של צדיקים לעתיד לבוא, וכל מי שלא ראה קניגין של אומות העולם בעולם הזה זוכה לראותה לעולם הבא, כיצד הם נשחטים בהמות נותץ ללויתן בקרניו וקורעו, ולויתן נותץ לבהמות בסנפיריו ונוחרו, וחכמים אומרים זו שחיטה כשירה היא, ולא כך תנינן הכל שוחטין ובכל שוחטין ולעולם שוחטין חוץ ממגל קציר והמגרה והשנים מפני שהן חונקין, אמר רבי אבין בר כהנא אמר הקדוש ברוך הוא **"תורה חדשה מאתי תצא"** חדוש תורה מאתי תצא. ורואים שהמדרש מרמז על סעודת הלויתן והשור הבר שהם סוד הצירוף והזיכוך שיש בשחיטה שמעלה את הבעלי חיים לדרגה שיוכלו לאכול אותם, שכל זה קשור לתורה חדשה מאתי תצא. וכפי שבארנו שעיקר הסעודה לעתיד לבוא היא הדעת שתתרבה בעולם אחרי שהעולם יעבור זיכוך בבחינת שחיטה שיוכלו להשיג את הדעת הזאת. וכן האותיות **סעודת לויתן כפר"ה** מופיעות ברצף אותיות יחיד בתנ"ך בפסוק שמדבר בשבח הדעת: (קהלת ז, יב) **"כִּי בְּצַל הַחֲכָמָה בְּצַל הַפְּסֹף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחֲכָמָה תִּחְיֶה בְּעֹלָה"**.

וכן מובא בספר 'פרי צדיק' (פורים ב) **עיקר הסעודה העתידה הוא התגלות סודות התורה ואור ה' וכמו שכתב הרמב"ם, ואף שהראב"ד השיגו, כבר אמרנו שכדברי הרמב"ם מפורש במדרש הנעלם, וזהו משתה גדול יינא דאורייתא דבעל פה שיהיה לעתיד ויהיו מפורש שהוא מהשם יתברך. וזה אי אפשר להתגלות כל זמן שהאדם בגוף. וזהו נקרא משתה גדול שיהיה מפורש דגדול עולמים שם שהקב"ה יגלה הסודות לצדיקים. וכן מובא בספר 'משך חכמה' (שמות כ, יח) **סדרו רבותינו כל צרכי סעודה, בשר שור הבר, ואוזות שמינות, ולויתן,****

ויין המשומר בענביו, שזהו מורה הכל על השגות רוחניות מגיעות לנפש החומרי באשר יהיה דק ונעלה מאוד וישיג גם בעונג אלקית לעתיד, ה' יזכנו לזה. וכן מובא בספר 'ליקוטי הלכות' (יר"ד בשר בחלב ד) 'זכו הצדיקים לעתיד לבא בהסעודה שיעשה ה' יתברך בשבילם מהליתן ושור הבר ויין המשמר, שעל ידי בחינת אכילה הזאת, ישיגו בכל פעם השגת הכתרים בחינת נעשה ונשמע הגבוה יותר, שזהו עקר החיים והתענוג של עולם הבא. וכן האותיות לוי"ת שו"ר י"ן נרמזות באות שניה מסוף המילה בפסוק שמדבר על נתינת התורה: (ויקרא כו, מה) "וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשֵׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה: אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בְּיַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד מֹשֶׁה". וכן בס"ת בפסוק שמדבר על הרכוש גדול שהוציאו ממצרים שזה סוד בירור הניצוצות שבזכותם זכו לתורה: (בראשית טו, יד) "וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרָי כֵּן יֵצְאוּ בְרַכָּשׁ גָּדוֹל".

וְכֵן מובא בלק"ת מבעל ה'תניא' (שמיני) שרשב"י והאריז"ל והגלילים אליהם הם בחינת דגים ובחינת הלוינות, לעמת שאר הצדיקים שהם בבחינת שור הבר, ונביא את דבריו: **יש ב' מיני צדיקים. הא' אותן שהם בסתר שעבודתם ברוחניות פרוש בכונת הלב ליחד יחודים עליונים ובבחינת עליות. וכגון רשב"י וכן האריז"ל הנה גם כן בבחינה זו. והב' הם אותן צדיקים שהן בגלוי שעבודתם בגשמיות בקיום המצוות מעשיות. והנה באמת אי אפשר להגיע אלקותו ותברך על ידי עבודה הגשמיות אלא על ידי עבודה רוחניות של הצדיקים הנקראים נוני ימא כדגים אלו שהים מכסה עליהם כך הם מבחינת עלמא דאתפסיא וישנם בכל דור ודור שהם צדיקים שבסתר, והם המחברים העולמות לאין סוף ברוך הוא, וזהו ענין לוינות שהוא לשון התחברות כמו הפעם ילנה אישי אלי כו'. אף להיות כי העולם הזה הוא גשמי לכן צריך לצדיקים שעבודתם בגשמיות לקיים מצוות מעשיות. כי הנה הלוף הצדיקים הנקראים נוני ימא היא נפלאה וגבה מאד כמו על דרך משל הדגים ששטים בימים כך הם שטים ובטיסה אחת מגיע למעלה מעלה וגדולה הרבה מעבודת הצדיקים שבגשמיות שמחה בבשר כו' שהכל למטה במדרגה. מה שאין כן הלוכם שהוא כמשל דג הים ששט מקצה העולם ועד קצהו כך הלוכם ברוחניות בטיסה אחת עולים ומגיעים למעלה מעלה. ולכן לא קיים רשב"י בהיותו במערה כמה מצוות מעשיות אלא הכל ברוחניות. וזהו ענין סנפיריו של הלוינות, ולכן העולם כלו עומד על לוינות שמקיף כל העולם. ולעתיד הלוינות יעשה מלחמה עם שור הבר וישחטנו בסנפיריו. כי הנה**

עבודת הצדיקים שבבחינה השנית נקראת שור הבר פני שור מהשמאל אלא שהוא בר וזך כו' מילתא זוטרתא היא לגבי הלוקד הנפלא של הצדיקים הנקראים לוינתו ולכו הלוינתו ישחט את שור הבר.

תשפ"ה ר"ת תהא שנת השגחה פרטית שהיא הארת הכתר בתורתו של משיח.

מצינו במשנה (אבות ב, א) הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין. כאן נמצא היסוד של השגחה פרטית שכל מעשיך בספר נכתבין. ומצינו בגמרא (ר"ה טו:) אמר רבי פרוספדאי אמר רבי יוחנן, שלשה ספרים נפתחים בראש השנה, אחד של צדיקים גמורים, ואחד של רשעים גמורים, ואחד של בינוניים. של צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים לאתרו לחיים. של רשעים גמורים נכתבים ונחתמים לאתרו למיתה. ובינוניים תלויים ועומדים מראש השנה עד יום הפורים. זכו נכתבו לחיים, לא זכו נכתבים למיתה. ושמעתי מהרה"ג ר' יצחק גנזבורג שליט"א ששלשה ספרים בגימטריא השגחה הפרטית, לרמז שאלו הספרים שנפתחים בראש השנה הם הספרים של השגחה פרטית שעליהם נאמר וכל מעשיך בספר נכתבין, ובהם כתוב אם האדם צדיק או בינוני או רשע, וכן שנת תשפ"ה ר"ת תהא שנת השגחה פרטית. נראה דלכן ידוע שבשידוכים רואים השגחה פרטית בחוש, כי בכל שידוך מתנוצץ הארת קריעת ים סוף, כמובא בגמרא קשה זיווגם כקריעת ים סוף, וקריעת ים סוף וקריעת ים סוף אותיות יו"ם עתי"ק ספ"ר, כמובא בשער הפונות' להאריז"ל (פסח יב) "מה תצעק אלי", אלי דייקא בעתיקא תליא מלתא. ורואים שביום של קריעת ים סוף האירה הארת עתיק, וכן בכל שידוך מאיר האור הזה, וכביכול מאיר הספר של השגחה פרטית של האדם מכח הארת עתיק שמאירה ומביאה את האדם להרגיש בחוש את ההארה של השגחה פרטית. וכן השגחה פרטית עם המילים והכולל בגימטריא אור עליון השם של הארת עתיק. וכן הפסוק שמשה רבינו ביקש: "ויאמר הראני נא את כבודך" בגימטריא השגחה פרטית. כמובא בגמרא שמשה ביקש להשיג את סוד ההשגחה פרטית מדוע יש צדיק ורע לו ורשע וטוב לו: (ברכות ז.) אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי שלשה דברים בקש משה מלפני הקדוש ברוך הוא להודיעו דרכיו שנאמר "הודעני נא את דרכך". אמר לפניו רבוננו של עולם מפני מה יש צדיק וטוב לו ויש

צדיק ורע לו, יש רשע וטוב לו ויש רשע ורע לו. וכן ספר השגחה פרטית בגימטריא בגתן ותרש ששם כתוב (אסתר ב, כג) "ויתלו שניהם על עץ ויכתב בספר דברי הימים לפני המלך". והספר הזה הביא את ישועת פורים בהשגחה פרטית כשנדדה שנת המלך וביקש להביא את ספר הזכרונות, וכפי שבארנו שספר השגחה פרטית הוא ספר הזכרונות שנפתח בראש השנה. וכן ספר השגחה פרטית עם המילים והכולל בגימטריא תורת משיח שהיא הארת עתיק כידוע שמשיח יזכה ליחידה מעתיק, ועתיד לגלות איך כל מה שמשתלשל בעולם הוא בהשגחה פרטית שה' הסתכל באורייתא וברא עלמא. וכן הקולמוס נקרא קס"ת בא"ת ב"ש אח"ד, שעל ידי הקולמוס של משיח יתגלה ה' אחד ושמו אחד. ולכן מצינו בזהר (תיקונים מג.) בגא'לה האחרונה הכל בים התורה, מטה שלו שקורע בו הים, זה קלמוס, רואים שלמשיח יהיה מטה, וזה יהיה קלמוס, שבו יכתב דברי תורה, ובזה יקרע את ים התורה ויתבוא הגא'לה. ומבאר לדברינו שהקולמוס של המשיח הוא בחינת המטה של משה שבוקע את הים מהארת עתיק בסוד הספר של השגחה פרטית כדלעיל.

האותיות מה"ר והב"א עלינו ברכ"ה ושלו"ם מופיעות ברצף אותיות יחד עם האותיות צח"ק בפסוק שמדבר על נקמת ה' בגויים

מצינו בזהר (תולדות קלה.) באותו זמן שייגו הצדיקים דעת שלמה וכו', הדא הוא דכתיב "ואלה תולדות יצחק בן אברהם", אלו הם תולדות השמחה והשחוק שיהא בעולם באותו זמן. וכן מצינו בגמרא (ע"ז ג:) אמר ליה רב אחא לרב נחמן בר יצחק, מיום שחרב בית המקדש אין שחוק לפני הקדוש ברוך הוא. וכן הפתוב (תהילים קכו, ב) "אז ימלא שחוק פיני ולשוננו רנה", ר"ת שפ"ו. וכן "ולשוננו" מרמז על הלשון שהיא גם בגימטריא שפ"ו. וכן הפתוב

(איוב ח, כא) "עד ימלה שחוק פיד ושפתיך תרועה", ר"ת שפ"ו. וכן משיח אותיות ישמח. ומשיח בן דוד בגימטריא ישחוק. וכן האותיות מה"ר והב"א עלינו ברכ"ה ושלום מופיעות ברצף אותיות יחד עם האותיות צח"ק בפסוק שמדבר על נקמת ה' בגויים: (ירמיה מו, י) "והיום הוא לאדני יהוה צבאות יום נקמה להנקם מצריו ואכלה חרב ושבעה ורותה מדמם כי זבח לאדני יהוה צבאות בארץ צפון אל נהר פרת". וכמו שבארנו כשזה נופל זה קם יחד עם הצחוק דקדושה. וכן מובא מהרה"ג ר' יצחק גנזבורג שליט"א שזמן שמחתנו בגימטריא אורו של משיח. וכן שמעתי מהרה"ג ר' אברהם אגשי שליט"א שמועדים לשמחה חגים וזמנים לששון בגימטריא 1453 שזה עולה מלך המשיח, משיח בן יוסף משיח בן דוד.

וכן מצינו שהר ציון מביא שמחה לבאים בשעריו, כמובא בזהר חדש (ויצא לו). "משוש כל הארץ הר ציון ירפתי צפון", שכל מי שהיה רואה אותה, היה שמח. דתניא, אמר רבי יוסי א"ר חיא, מעולם לא נכנס אדם בירושלים, והיה עצב. וכן הכתוב (תהילים מח, ג) "יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון ירפתי צפון קרית מלך רב". ס"ת בגימטריא שפ"ו. וכן שם שפ"ו באות השניה "יפה נוף משוש". וכן שמעתי מהרה"ג ר' יוסף מאיר סופר שליט"א שהאותיות לפני ואחרי ר"ז הן שחוק, לרמז שגלוי הרז על ידי המשיח יעורר את השחוק. וכן שחוק בגימטריא ב' פעמים רז. ובגימטריא אור אין סוף. (התקבל מהרה"ר ש' רייסקין שליט"א). ומאידך זרש המסמלת את הליצנות דקלפה, הופכת את הרז לזר דרך הש' של זרש. כמובא ברש"י (כתובות קיא:): ואחוי לי שניך לשון שחוק שהשוחק שניו נגליו. ורואים ששחוק שניך לשנים שהן בסוד האות ש"ן, כדבארנו במאמר 'חשמל סלם'. וכן מובא ב'שער הפונות' להאריז"ל (פורים ח"ב שכט) שהמן וזרש נסו ללחם במרדכי דרך הרגל הארבה של האות ק' שיונקת מהקדשה ונותנת כח לחיצונים, והעץ שהם עשו מרמז על רגל הק'. וזרש בגימטריא אות ק'. וכן מצינו במדרש (אותיות דר"ע' אות ק) שהאות ק' מסמלת "קרני רשעים". וכן מילתא דבדיחותא בגימטריא תירוש שמסמל את סודות התורה, ובגימטריא רבי שמעון בר יוחאי שגלה את סודות התורה. והוסיף הרה"ג ר' א. י. שליט"א שבדיח"ה ר"ת חכמה בינה דעת הוד יסוד, הינו היסוד שממשיך את הטפה מהמח בזמן היחוד, והמח הוא בסוד חב"ד, שמשפיע למלכות שעומדת בספירת ההוד כידוע.

מובא בפרע"ח להאריז"ל (העמידה רלא) שאם תפח יו"ד פעמים ה"א, ווא"ו פעמים ה"א, יוצא יחד בגימטריא קצ"ח. [צח"ק]. וזה הסוד של פונת אל עליון בעמידה שהוא בגימטריא קצ"ח. נראה שיש כאן רמז על הצח"ק של הגאולה, שאז יתחברו ה"ה לו"ה ויהיה השם שלם. ולכן הוא נרמז בהפאה, דהפאה מרמזת על שחיקת השפע מלשון שחוק, ופרורו

לפרורים קטנים דרך הצמצום של הגבורה. וזה סוד פונות אל עליון שאז ממשיכים את השפע שבונה את כתר המלכות לפי האריז"ל. וכן השתלשל בגשמיות בשפה הצרפתית, שקוראים לכובע שפּו ויש כאן רמז ששרש הכובע והכתר מהשם שפ"ו. וכן שמעתי בשם ה'חתם סופר' ששמות אה"ה הוי"ה, אדנ"י, אלה"ם, בגימטריא קצ"ח. ומבאר לדברינו שהשפעת כל השמות כשיורדים לשם אלהים שהוא בבחינת גבורה, היא בסוד הצחק של יצחק. וכן המספר המסתתר בין אותיות כוב"ע הוא 86 כמנן שם אלהים. וכן הכתוב (בראשית יט, ל) "וישב בהר ושתי בנותיו עמו כ"י" ר"ת כוב"ע המסמל את ספירת הכתר, כמובא בזהר (תיקונים מ:) דבהלדת דוד היתה הארה מספירת הכתר.

מצינו במדרש (משלי ח) בתחלה היתה תורה בשמים. שנאמר, "ואהיה אצלו אמן ואהיה שעשעים יום יום משחקת לפניו בכל עת". ואחר כך עלה משה והורידה לארץ ונתנה לבני אדם, שנאמר, "משחקת בתבל ארצו ושעשעי את בני אדם". ורואים שיש בתורה בחינה של שחוק ושעשוע. ודוד המלך אמר (תהלים קיט, צב) "לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעיני" לרמז שהנאה שלו בלמוד התורה היא בבחינת שעשועים ונראה דלכן התורה "משחקת בתבל" דמובא בזהר (תרומה קסא.) אסתכל באורייתא וברא עלמא. וכל מה שקורה בעולם משתלשל מהתורה, יש כאן בחינה שהתורה משחקת ושוחקת ומצמצמת את האור לגשמי לכל מה שקורה בעולם, והיא כביכול משחקת בתבל שמשתלשל ממנה. וכן שחוק"ק מרמז ב' פעמים בכתוב על חכמת שלמה לעשות משלים לצמצם את אור התורה, (קהלת יב, ט) "ויתר שיהיה קהלת חכם עוד למד דעת את העם ואזן וחקר תקון משלים הרבה".

דברי ה'אבן עזרא' שאברהם אבינו עזר לבנות את מגדל דור ההפלגה, והקשר למדינת ישראל.

מובא ב'תורה אור' (נח יא.) על אנשי דור הפלגה, שרצו לילך בשרירות לבם, ושאף על פי כן ימשך להם השפעת טובה, על כן נתחכמו לעשות המגדל והעיר, והוא שנתעצו שעל ידי האחדות שיהיה ביניהם,

על ידי זה ומשיכו להם טובה והשפעה גשמית, והינו כי ידעו בלח שמוש השמות עליונים שבבחינת התפללות מאיר אור עליון ביותר, ועל כן אמרו "ונעשה לנו שם", ולכן עשו העיר והמגדל שיהיה סימן להם שלא יתפרדו איש מעל אחיו, וזה מה שאמר הקדוש ברוך הוא "הן עם אחד ושפה אחת לכלם ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות", פרוש כי לפי שבאמת על ידי ההתפללות והחבור נמשך ממקום עליון ביותר, ואם כן ש"לא יבצר מהם" ואם כן הרי חס ושלום ומשיכו המים היוצאים מבית ה' לבית הפסא, כיון שהיו הולכים בשרירות לבם, ועל כן "הבה גרדה ונבלה שם שפתם וגו'". רואים שעל ידי כח האחדות היו ממשיכים רב שפע וטובה, וכן מצינו בזהר (נח עה:) שהם השתמשו בלשון הקדש כדי לינק מהקדושה, וכן מובא בגליון 'שערי אורה' (נח תשע"ג) שהכתוב (בראשית יא, א) "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים", בגימטריא לשון הקדש שהיא בחינת אחדות. וכן מובא מהרה"ג ר' יוסף מורד שליט"א שכל הפסוק "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים", בגימטריא כ"ב האותיות: אבגדהוזחטיכלמנסעפצקרשת. וכן שמעתי מהרה"ג ר' אברהם אגשי שליט"א ש"שפה אחת ודברים אחדים" בגימטריא שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד.

מובא בספר 'תפארת יהונתן' מהרבי ר' יהונתן איבשיץ זצ"ל שדור ההפלגה שאמרו "הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים" פונתם היתה לעלות לירח עם ספינת אויר [חללית] כדי להנצל ממבול שיבוא לעולם. ונביא את לשונו: (תפארת יהונתן פרשת נח) העב הלזה יכול לילך ברוח מעלה מעלה עד הפדור הירחי. כי הרוח יגביה אותו תמיד לילך מעלה הרוח הולך וחסק, וכבר חברו חבורים איך לעשות ספינה לילך לפדור הירחי, אבל העקר שתגיע ספינה זו תחלה למעלה מהאוויר העכור הזה. וזה היתה פונתם דור ההפלגה גם כן שבקשו לקבץ מושבם בפדור הירחי ששם יהיו נצולים ממבול וחסבו לעשות על ידי ספינה הנ"ל, אפס, כיצד יגביהו אותה הספינה למעלה מאויר העכור ההוא ולזה חשבו לבנות מגדל גבוה כל כך עד למעלה האויר ומשם יוכלו להשתמש בספינה הנ"ל לשוט באויר עד הפדור הירחי. ורואים שדור ההפלגה בנו את המגדל לעלות מעל כח המשיכה של פדור הארץ, ואז הם חשבו שיפליגו בספינת אויר לגור על הירח ולהנצל מעוד מבול שאולי יבוא לעולם.

לפי זה נראה לבאר את דברי ה'אבן עזרא' שאברהם אבינו היה מבוני המגדל: (בראשית יא, א) **דברי סדר עולם נכונים** ועליו נסמוך, ואם כן הוא, היה אברהם מבוני המגדל, ואל תתמה כי נח ושם היו שם. ועוד מובא שם (בראשית יא, א) ואלה בוני המגדל לא היו טפשים שיחשבו לעלות אל השמים גם לא פחדו מהמבול כי נח ובניו

שנשבע להם השם שם היו, וכלם היו סרים אל משמעתם כי בניהם היו. והנה הכתוב גלה חפצם וסוף דעתם לבנות עיר גדולה למושבם ולבנות מגדל גבוה להיות להם לאות ולשם ולתהלה לדעת מקום העיר להולכים חוצה כרועי המקנה גם יעמד שמם אחריהם כל ימי המגדל וזהו שאמר הכתוב ונעשה לנו שם. ובסדר הדורות משמע שהבין מהאבן עזרא שנח ושם עצמם גם השתתפו בבניית המגדל. כיון שבשרש הענין היה מחשבה של אחדות וניקה מהקדושה דרך לשון הקדש שבזכותה יזכו לשפע, וגם חשבו מחשבות בדרך הטבע איך להועיל לעולם כדברי האבן עזרא, אברהם אבינו תמך ברעיון, כי אברהם הוא איש החסד ורוצה לעשות כל מה שניתן להמשיך לעולם שפע וברכה, ואמנם אנשי דור ההפלגה לקחו את זה לעבודה זרה ולכן נענשו, מה שאין כן אברהם ונח ושם כיוונו לשם שמים להתקרבות לה'. ואפשר לדמות את זה לתמיכת חלק מגדולי ישראל ברעיון הקמת מדינת ישראל וכל המסתעף, למרות שידעו שמקימה מתכוונים במעשיהם להלחם נגד ה' ותורתו, זה לא מנע מהם לתמוך ברעיון שהיו בו דברים טובים כמו עזרא ליהודים לעלות לארץ ישראל, ובניית הארץ וכו', הם תמכו כביכול בלית ברירה ברע במיעוטו בתקוה שהטוב יתגבר על הרע, אותו דבר אברהם ונח ושם ראו שיש דברים טובים שאנשי העולם מתאחדים יחד במטרה למשוך טובה וברכה, ולהציל בדרך הטבע מאסונות וכו', עצם הדבר הזה הוא מבורך, ואף על פי שהאנשים היו דבוקים בעבודה זרה ונלחמו נגד ה', זה לא מנע מהצדיקים באותה בחינה כדלעיל. ויתכן שלכן חלק מהמגדל לא נחרב וקיים עד היום הזה, לרמז על חלקם של אברהם נח ושם שכיוונו בעשיית המגדל לשם שמים. ובאמת רואים שגם הקליפה של הציונים משתמשים בלשון הקודש לינוק ממנה דומה לאנשי דור ההפלגה באותה בחינה ממש.

ואותם גדולי ישראל שהתנגדו להקמת מדינת ישראל והתבדלו ממנה בתכלית יסברו כמו שיטת ה'אבברבנאל' שחולק על ה'אבן עזרא' ונביא את דבריו: (בראשית יא א) **ולפי שהיו שם בדור הפלגה אנשים צדיקים וטובים, נח שם ועבר ואברהם שלא הלכו בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמדו, ונשארו על מנהגם הטהור וסיפוקם הטבעי, מתעסקים בחכמה האלהית ומשמשים בלשון המקודשת, מבלתי שיפסידוה בבלבולם ועירובם אותה כאנשי דורם, לכן לא נסתלקה מהם השגחתו יתברך, והפלא ה' חסיד לו אברהם וזרעו אחריו להיות לו לעם סגולה מכל העמים. ולזה אמר: "הבה נרדה ונבלה שם שפתם", כי שיתף הקדוש ברוך הוא עצמו בזה עמהם. לפי שהוא לקח לו להשגחתו והנהגתו אומה אחת זרע אברהם אוהבו, עם הלשון הקדושה שנשארה בידם.**

וכן שרש **אברהם** אבינו הוא ממידת **החסד** שדרכה **לאחד** כל דבר בסוד מים המדביקים כמובא ב'לשם' (ספר הדעה ב) **תכונת החסדים הוא להתחבר ולהתיחד, ותכונת הגבורות הוא להתפרד ולהתרחק.** לכן מובן שאברהם תמך בפעולת האחדות של אנשי דור ההפלגה בתקוה שהטוב יתגבר כדלעיל, וכן מצינו בפרוש הגר"א על הזהר (פקודי רנד): **חסד דרכו להתחבר, זה בסוד מים, וזה בסוד אש.** ומבאר בספר 'בית שער' שטבע המים המסמלים את מדת החסד להדביק כל דבר, וטבע האש המסמלת את מדת הגבורה לפורר כל דבר, וכפי שמצינו בגמרא (שבת יח.) **אפר לאו בר גבול הוא.** וכן השתלשל בגשמיות שרש **לדחס** בענין חבור דברים, שהוא אותיות **חסד.** וכן בקהלות **החסידים** ששרשם מהחסד נהגו **להדחס** סביב הצדיקים. והוסיף הרה"ג ר' מ. פ. שליט"א **שימין** בגימטריא אות **א"ף** שמסמלת את **האחדות.**

מובא בספר 'סדר הדורות' (אלף תתקע"ג) **ויתקבצו כשש מאות אלף איש ויבקשו וימצאו בקעה אחת מקדם בארץ שנער מהלך שנתים ימים ויסעו כלם וישבו שם ויחלו ללבון הלבנה, ויהי הם בונים ומרדו בה' ויחשבו להלחם בו ולעלות השמימה, ויתחלקו לשלשה חלקים. ותאמר האחת נעלה השמימה ונלחם בו, והשניה אמרו נעלה שם ונעמיד שם אלהינו ונעבדם שם, השלישית אמרו נעלה שמים ונכה אותו בקשתות ורמחים, ויבנו להם עיר גדולה ומגדל בתוכה גבוה וחזק מאד ומרוב גבהו לא הגיע החומר והלבנים אל הבונים עד מלאות להם שנה תמימה, ויהי אלה עולים ואלה יורדים ויהי כאשר תפול לבנה מידם ותשבר ויבכו כלם עליה, וכאשר יפול אדם וימת אין מביט אליו מהם כו', ויזרקו חצים אל השמים ויפלו החצים עליהם מלאים דם ויאמרו הנה הרגנו את כל אשר בשמים, כי מאת ה' היתה זאת למען התעם, ויבנו ככה ימים רבים ושנים, ויאמר אלהים אל שבעים המלאכים העומדים ראשונה לפניו הבה נרדה ונבלה שפתם, ומיום ההוא והלאה שכחו איש שפת רעהו וכאשר יקח איש הבונה מיד רעהו חומר או אבן אשר לא אמר וישליכם הבונה מידו ויפילם על רעהו וימת וימותו מהם רבים, והכה ה' את שלשת החלקים. אשר אמרו נעלה השמים ונעבוד אלהינו היו לקופים ושנהבים, ואשר אמרו נכה השמים בחצים המיתם ה' איש ביד רעהו, והשלישית שאמרו נעלה השמים ונלחם בו הפיצם ה' ויחדלו לבנות, ותפתח הארץ את פיה ותבלע שלישי המגדל ותרד גם אש משמים ותשרוף השלישית האחרת ושליש נשאר עד היום הזה, נח ואברם ושם עזרו בבנין המגדל.**

כתוב על חטא דור הפלגה, (בראשית יא, ה) **"וַיֵּרַד הוֹי"ה לְרֵאת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדֵל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם"**. ולשון כְּזוֹ מְצִינוּ רַק בְּמָקוֹם נוֹסֵף אֶחָד בְּכָל הַתּוֹרָה, בְּהֵרָסֵי בְּנֵי־תִימָנֵת הַתּוֹרָה, (שמות יט, כ) **"וַיֵּרַד ה' עַל הָרֶם סִינַי אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה"**, וּבִשְׂאֵר הַמְּקוֹמוֹת שֶׁכְּתוּב **"וַיֵּרַד הוֹי"ה"**, מִזְכָּר **"בְּעֵנָן"** או **"בְּעַמּוּד עָנָן"**. וּמִבְּאֵר לְדַבְּרֵינוּ שֶׁכַּח הָאֲחֻדוֹת מוֹשֵׁף אֶת הַקַּב"ה לְהַשְׁפִּיעַ לְמִטָּה בְּדַרְגָּה הַגְּבוּהָה בְּיוֹתֵר, בְּבַחֲיַנֵּת **"וַיֵּרַד הוֹי"ה"** בְּעֲצֻמוֹתוֹ עַל הָרֶם סִינַי.

ומכאן אָנוּ רוֹאִים אֶת גְּדֹל הַשְּׁגָתָם שֶׁל עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, שֶׁיָּדְעוּ לְהִתְחַבֵּר לְסִפְרֵי הָעֲלִיוֹנוֹת. וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר 'כְּתוּם פִּז' עַל הַקְּדָמַת הַזֶּהר, שֶׁהַקְּבָדֵל בֵּין עֲבוּדָה זָרָה לְקַדְשָׁה הוּא כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, שֶׁעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הִשִּׁיגוּ בְּסִפְרֵי הָעֲלִיוֹנוֹת וְחִשְׁבוּ אוֹתָן לְאֻלְקוֹת, וּבְקַדְשָׁה אֵף שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים שֶׁהַסִּפְרֵי הֵן אֻלְקוֹת אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁיֵּשׁ סִפְרֵי מַעַל סִפְרֵי וְדַרְגוֹת מַעַל דַּרְגוֹת עַד אֵין סוֹף, וְגַם הַסִּפְרֵי הָעֲלִיוֹנוֹת הֵן צְנוּרוֹת שֶׁל הַבּוֹרָא וְלֹא הַבּוֹרָא מִמֶּשׁ, שֶׁנִּמְצָא מַעַל הַכֹּל. וְכֵן מוּבָא בַּתְּדַבָּא"ר בַּעֲנִין הַקְּרַבְנוֹת שֶׁהַקְּרִיבוּ הַגּוֹיִים בְּאוֹתָהּ בַּחֲיִנָּה שִׁישְׂרָאֵל מִקְרִיבִים: (כח) **אמר לו בלעם לבלק שם בן נח נתנבא ארבע מאות שנה על כל העכו"ם ולא קבלו ממנו מכאן ואילך נתנבא אליפז התימני ובלדד השוחי וצופר הנעמתי ואליהוא בן ברכאל הבוזי ואיוב מארץ עוץ ובעור אבי ואני האחרון שבכלם ואומר לך מה עשו אבותיהם של אלו כל אחד מהם עמד ובנה מזבח והקריבו עליו שלש פעמים בכל שנה כל אחד שור וכל אחד איל אבל אתה "בנה לי בזה שבעה מזבחות והכן לי בזה שבעה פרים ושבעה אלים". באותה שעה היה הקב"ה יושב ושוחק עליו לכך נאמר "עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור וגו'", מה כתיב בתריה "במה אקדם ה' אכף לאלהי מרום האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה הירצה ה' באלפי אילים וגו' הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך".**

נראה דְּלַכֵּן הַגְּמָרָא (חגיגה טו:) קוֹרֵאת לְמַגְדֵּל דּוֹר הַפְּלָגָה **מְגִדֵּל הַפּוֹרַח בְּאֹיִר** (ע"ש בַּרְשִׁי), דְּמַגְדֵּל זֶה לֹא הָיָה מְגִדֵּל גְּשָׁמִי רְגִיל, אֲלָא מְגִדֵּל שֶׁמְטָרְתּוֹ הִיָּתָה לְפָרַח בְּאֹיִר וְלַפְעַל בְּרוּחָנִיּוֹת לְהוֹרִיד שְׁפַע. וְכֵן מְצִינוּ בְּגְמָרָא (סנהדרין קט.) **דּוֹר הַפְּלָגָה מֵאֵי עֲבוּד, אֲמָרִי דְּבִי רַבִּי שִׁילָא, אֲמָרִי נְבִנָּה מְגִדֵּל וְנִעְלָה לְרַקִּיעַ וְנִכְפָּה אוֹתוֹ בְּקַרְדָּמוֹת כְּדִי שִׁזְזוּבוּ מִיָּמָיו.** נִרְאֶה דִּהַגְּמָרָא מְרַמְזֶת שֶׁהֵם רָצוּ כְּבִיכּוֹל לְהַכּוֹת אֶת הַרְקִיעַ וּלְהַכְרִיחַ אוֹתוֹ שִׁזְזוּבוּ מִיָּמָיו לְהַשְׁפִּיעַ לָהֶם שְׁפַע. וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר

הלקוטים' להאריץ"ל (פ' נח ע' מא), על הכתוב "הִבֵּה נִבְנָה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל", ש"עיר" היא מלכות חיצונים, ו"מגדל" סוד חיצונים.

מוֹבָא ב'בעל הטורים' (ויקרא יג, מה) "וְרֵאשׁוּ ד' בְּמִסֹּנְהָ וְרֵאשׁוּ יְהִיָּה פְרוּעַ" וּמִגְדָּל וְרֵאשׁוּ בְּשָׁמַיִם" "וְרֵאשׁוּ מִגֵּיעַ הַשָּׁמַיְמָה", "וְרֵאשׁוּ לְעֵב יִגִיעַ". ומבאר לדברינו דמגדל זה נאמר עליו ש"רֵאשׁוּ בְּשָׁמַיִם", כמו שנאמר על סלם יַעֲקֹב שֶׁרֵאשׁוּ מִגֵּיעַ הַשָּׁמַיְמָה. וכן מצרע ש"רֵאשׁוּ יְהִיָּה פְרוּעַ", וכן הפסוק באיוב המדבר על הצלחת האדם נאמר "וְרֵאשׁוּ לְעֵב יִגִיעַ". וכן מובא ברבנו בחיי (בראשית י, א) שַׁבְדוֹר הַפְלִגָּה הִיוּ כָּל רֵאשֵׁי הַשְּׁבָעִים אַמּוֹת, לְכֵן מְזַכְּרִים בְּפִרְשֵׁהּ זֹ שְׁבָעִים שָׁמוֹת שְׁנוּלְדוֹ מִנַּח. וכן מובא שם (יא, ד) וְהָיָה בְּאוֹתוֹ מִגְדָּל שְׁבָעִים מַעְלוֹת לַמְּזֻרָח, וְשְׁבָעִים מַעְלוֹת לַמְּעָרָב, וְהַקֶּב"ה יֵרֵד שָׁם עִם שְׁבָעִים מַלְאָכִים וּבִלְבָּל לְשׁוֹנָם.

זעקת השכינה. [הדברים נכתבו בהתייעצות עם גדולי תורה].

איך יתכן שכבר באו כל הסימנים שכן דוד בא עד האחרון שבהם, ועד בכלל, ועדין לא תיקנו בכל הכוללים לימוד חובה של לפחות כמה דקות ביום בספר הזהר להצלת עם ישראל?

איך יתכן שדם ישראל נשפך כמים ואין מנסים את העצה היחידה שמובאת בחז"ל שיכולה להציל את עם ישראל גם בדור שכולו חייב להביא את הגאולה ברחמים?

האם מחכים חס ושלום לנהרות של דם ואז יתעוררו, ומדוע אין מנסים לכל הפחות להראות לקב"ה שרוצים את העצה היחידה שכתובה בתורה שבעל פה מפי חז"ל, ולהתחיל לכל הפחות עם לימוד נגלות הזהר.

היכן הם בני עדות המזרח שאבותיהם ואבות אבותיהם עסקו בעיקר בחכמה הזאת, ובזכות זה זכו שהיטלר ימ"ש לא נכנס למדינותיהם, מדוע עדין לא תיקנו לימוד ברבים בכל כולל, בספר הזהר ובשאר הספרים שעוסקים בפנימיות התורה?

איך יתכן שרבות לומדי התורה הגיעו למצב של דוחק גדול בפרנסה שרק הולך ומחריף ח"ו, ועדין לא עשינו שום חשבון נפש על מה באה עלינו הצרה הזאת, ומה הקב"ה דורש מאיתנו, ולא עשינו שום תקנה של לימוד ספר הזהר ברבים שהובטח לנו מפי חז"ל שיתן לנו מחסה ושובע ופרנסה בהרחבה גם בזמנים הקשים?

איך נוכל להתעלם מזעקת השכינה על בניה התינוקות שנשבו שנמצאים בסכנת חיים ובידינו להצילם, האם נוכל לומר ידינו לא שפכו את הדם הזה? כדברי הזהר בפרשת נשא, וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מְאִילְנָא דְחַיֵּי דְאִיהוּ הַאי סִפְרֵי הַזֶּהר יִפְקֹון בֵּיהּ מְגֻלוֹתָא בְּרַחֲמֵי.

רבי יעקב צמח זצ"ל: (בהקדמה לספרו 'קול ברמה', על אידרא רבא) "רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ" שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּחֻמָּה הַזֹּאת הַמְמַהֶרֶת אֶת הַקֶּץ, וְלָזֶה אֵין מְשִׁיחַ בָּא, כִּי אֵין מְדַרְשׁ קְבוּעַ בְּכָל עִיר וְעִיר כְּמוֹ שֵׁישׁ בְּעֶסֶק הַתְּלִמוּד, וְלָכֵן "אֵינְנוּ", אֵין בְּנֵיהָ מוֹשְׁכִים וּמְמַהֲרִים אֶת הַמְּשִׁיחַ. **בעל** הגוב"י על 'עץ חיים' (בהסכמתו לספר 'איפה שלימה' על אוצרות חיים). הַעֲנִיִּים וְהַהֲרוּגִים בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת תוֹבְעִים בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה אֶת הַתְּלִמִּיּוֹת חֲכָמִים שֶׁלֹּא לְמַדּוֹ קִבְּלָה, וּמַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל כָּף. **רבנו** ה'אור החיים' הקדוש (ויקרא כה, כה) "כי ימוך אחיך וגו'", פרשה זו תרמוז ענין גדול, והערה ליושבי תבל, "ימוך", כשהתחוננים מטין מדרך הטוב מסתלקים ההשפעות, ומתמסכן עמוד

הקדושה, כי העיקר תלוי בהתחנתונים. "ומכר מאחוזתו", ירצה על המשכן משכן העדות אשר בעונותינו נמכר הבית ביד האומות, והודיע הכתוב כי גאולתו היא ביד הצדיק אשר יהיה קרוב לה', הוא יגאל ממכר אחיו, ובזה יגאל ה' ממכרו, ועל זה עתידין ליתן את הדין כל אדוני הארץ גדולי ישראל, ומהם יבקש ה' עלבון הבית העלוב.

מְצִינֵנוּ בַּמִּדְרָשׁ (ילקוט שמואל קו) א"ר שְׁמַעוֹן בֶּר מְנַסֵּיא אֵין יִשְׂרָאֵל רוֹאֵין סִימָן גְּאֵלָה לְעוֹלָם עַד שְׁיַחְזְרוּ וַיִּבְקְשׁוּ שְׁלִשְׁתָּם, הָדָא הוּא דְכְתִיב "אַחַר יָשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּבְקְשׁוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיהֶם" זו מְלָכוּת שְׁמַיִם, "וְאֵת דָּוִד מְלָכָם" זו מְלָכוּת בֵּית דָּוִד, "וּפְחָדוּ אֶל ה' וְאֶל טוֹבֵר" זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְהַרְמַח"ל (ידר עץ חיים) מְבַאֵר שְׁבִקוּשׁ מְלָכוּת ה' פְּרוּשׁוֹ לְלַמֵּד חֻכְמַת הָאֱמֶת.

מסקנת הדברים: כל ראש כולל, מגיד שיעור, ואדם שיש לו השפעה על רבים, יתקן אצלו במסגרת שלו, בכל יום, חובת לימוד בספר הזוהר למשך כמה דקות להצלחת עם ישראל. מתוך אמונה פשוטה בדברי חז"ל שזה הפתרון כמובטח. ועדיף לימוד ברבים בשיעור עם הבנה וכו'. ומי שבמקום לימודו עדין לא תיקנו את התקנה, יציל את נפשו בלימוד באופן פרטי כפי יכלתו.

חדש מסוד החשמל

סדנא של 9 שיעורים הדרכה בעניני מצות הבית והמסתעף על פי פרד"ס התורה, בסדנא הרבה דברים שלא ידועים בענינים אלו, ויביאו בעז"ה לחיזוק שלום בית ושיפור בחיי הנישואין.

ניתן לשמוע את הסדנא לנשואים בלבד במערכת הטלפונית של ארגון שלמות הבית 0747962978 להרשמה ניתן לפנות בין 8 – 10 בערב אברהם

0533124355

שמעו ותחי נפשכם.

ניתן לקבל את העלון בקובץ וורד לשלוח בקשה למייל.

fish@neto.net.il

לפי הוראת גדולי ישראל שליט"א אנו מנויים על שירות מייל בלבד ללא גישה לאינטרנט ניתן לפנות אלינו דרך מייל חוזר בלבד או

בפקס 15326537343

קישור כשר לשיעורי וידאו ביום עיון לתורת הרמז ט"ו באב תשע"ה במכון רמח"ל הר נוף ירושלים

<https://drive.google.com/open?id=0B8vad600FCnuRktK0XBBVXp6S0E>

קישור כשר לשיעורי וידאו שנתנו בראשי חודשים בקבר דוד המלך ועוד

<https://drive.google.com/open?id=0B8vad600FCnuaHdrRWZXSgtVlk>

חדש קישור להורדת 5 כרכים של ספר סוד החשמל

<https://beta.hebrewbooks.org/reader/reader.aspx?sfid=53606#p=403&fitMode=fitwidth&hlts=&ocr>

חדש קישור להורדת כל עלוני וספרים ומאמרי סוד החשמל

<https://drive.google.com/drive/folders/1deyxJx5iR3PigoHA52TVYaF6UDoYyiu5>

בעזרה שי"ת

אנו שמחים להודיע על קו טלפון של סוד החשמל

מספרי הטלפון של הקו במחיר שיחה רגילה

026647979 > 4

קישור להורדת השיעורים

<http://sod1820.co.il/?p=503>

שימו לב לשיעורים חדשים שנכנסים למערכת